

De SleutelbrΩg

vrijzinnig humanistisch tijdschrift | regio Brugge

Driemaandelijks tijdschrift | jaargang 15 NR 1

JANUARI - FEBRUARI - MAART 2017

AFGIFTEKANTOOR Gent X - P309626

AFZENDADRES Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge
v.u. William Pharasyn Jeruzalemstraat 12 8000 Brugge

de mens^{nu}
is vrijzinnig humanistisch

- 04 Themadossier Welzijn
Deel 2: Rechtvaardigheid
- 09 Student moraalwetenschappen
Farah Deweerdt in de kijker
- 18 CGSO: project 'In Belgium Normal?!'

Inhoud

03 **Edito**
Het zit er weer op!

04 **Themadossier**
Welzijn - deel 2

Aankondigingen

07 Nieuwjaarsreceptie
Brugse vrijzinnige gemeenschap

07 Tentoonstelling Claudine De Pauw

12 Willemsfonds Brugge - Vorming

12 HuisvandeMens - Vertoning documentairefilm

13 Lezing Atheneum Jan Fevijn

13 HWV Brugge 2 - Lezing door Jan De Maeyer

23 Digimores debatwedstrijd

08 **Jong & Vrijzinnig**

09 **In de kijker**

14 **Waar naartoe**

Nieuws

11 uit het huisvandeMens

16 uit de Vrijzinnige gemeenschap West-Vlaanderen

18 uit de verenigingen - CGSO Brugge

20 Raymond Maeckelberghe Foundation

22 **Boekbespreking**

24 **De Vrijzinnige telefoongids**

Colofon

De Sleutelbrug

ALGEMEEN

De Sleutelbrug is een contact-, informatie en actieblad van het Vrijzinnig Centrum Brugge De Sleutelbrug. De inhoud ervan wordt grotendeels bepaald door bijdragen van lezers en publicaties van de Brugse vrijzinnige verenigingen.

Ondertekende artikels die in de De Sleutelbrug worden opgenomen drukken niet noodzakelijk het standpunt uit van de Vrijzinnige Gemeenschap. De redactie eigent zich het recht toe ingezonden artikels of lezersbrieven in te korten of de publicatie ervan eventueel te weigeren. Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door de steun van de Instelling Morele Dienstverlening West-Vlaanderen.

Ons tijdschrift wordt gedrukt op ecologisch verantwoord papier, waarmee de redactie een duidelijk engagement naar meer duurzaamheid levert. Dit papier bestaat uit gerecycleerd papier en uit FSC zuivere vezel. De Forest Stewardship Council, die dit papier het streng gecontroleerd FSC keurmerk heeft gegeven, streeft naar een wereldwijd verantwoord bosbeheer.

CORRESPONDENTIE

Op- en aanmerkingen, lezersbrieven, artikels en bijdragen kunnen overgemaakt worden aan:

William Pharasyn • verantwoordelijke uitgever
Jeruzalemstraat 12 • 8000 Brugge
E info@vrijzinnigbrugge.be

KERNREDACTIE

Johan Ackaert, Jo Debruyne, Dicky Antoine, William Pharasyn met de medewerking van Lieve De Cuyper, communicatieverantwoordelijke Vrijzinnige Gemeenschap West-Vlaanderen

BERICHT AAN DE LEZERS

Uw persoonlijke gegevens worden, behoudens bezwaar van uw kant, opgenomen in een bestand dat beheerd wordt door het huisvandeMens (pcmd), Jeruzalemstraat 51 te 8000 Brugge. Ze worden uitsluitend gebruikt om u verder te informeren over de activiteiten van de diverse vrijzinnige verenigingen. Overeenkomstig de wet tot bescherming van de persoonlijke levens sfeer met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (08/12/92) kunnen wij u op eenvoudig verzoek kennis geven van uw gegevens in ons bestand, ze eventueel corrigeren of verwijderen.

www.facebook.com/groups/VCDDeSleutelbrug

WENST U ZICH KOSTELOOS TE ABONNEREN OP ONS TIJDSCHRIFT?

Stuur een mail naar info@vrijzinnigbrugge.be met uw naam, adres en email adres. U krijgt het tijdschrift dan driemaandelijks in uw bus.

Wenst u zich te abonneren op de 3-wekelijkse nieuwsbrief van vrijzinnig West-Vlaanderen?

Surf dan naar www.vrijzinnigwestvlaanderen.be of stuur een mail met uw naam, adres en email adres naar:

lieve.decuyper@demens.nu.

VERHUIST U BINNENKORT?

Als u in de nabije toekomst van plan bent te verhuizen, laat ons dan uw nieuw adres weten. Zo blijft u op de hoogte van Vrijzinnig Brugge.

Edito

Het zit er weer op!

WILLIAM PHARASYN
voorzitter VC Brugge

beste vrienden

2016 zit er op. Het was een jaar als alle andere: de oorlogen die in 2015 woedden, gingen door in 2016 en zullen doorgaan in 2017. Aleppo is volledig plat gebombardeerd, er staat geen huis, school of kliniek meer recht maar toch blijven de bombardementen doorgaan. De wereld reageert geschokt maar geen enkel land neemt het initiatief om de levering van wapens, kogels en bommen stop te zetten. Kennelijk zijn de economische belangen van de wapenindustrie en de verrijking van hun aandeelhouders belangrijker dan het welzijn van onschuldige kinderen die verveest achterblijven in een ambulance nadat ze van onder het puin van hun woning, school of ziekenhuis gehaald zijn. Hun leed is dan eventjes wereldnieuws en levert een mooie foto op om daarna vlug vergeten te worden. Business as usual. Ook dicht bij huis blijft de onrechtvaardigheid gelden. Diegene die aangesproken worden om de torenhoge staatschuld en het gat in de staatskas ten gevolge van een decennia lang financieel wanbeleid zijn gemakkelijk gevonden. Wellicht zijn er andere oplossingen die door iedereen gekend zijn maar niemand durft ze toe te passen want met politieke moed win je geen verkiezingen. Ook op het vlak van het klimaat, moeten we kritisch blijven kijken naar wat er nu effectief zal gebeuren om verdere natuurrampen te voorkomen. Als je leest dat de nieuwe president van het machtigste land ter wereld een felle voorstander is van fossiele brandstoffen, dan weet je in feite al hoe laat het is. Met dit alles in gedachten, besef ik maar

al te goed dat onze humanistische waarden (respect, rechtvaardigheid, gelijkheid, eerlijkheid) helaas theorie zijn en in onze wereld amper worden toegepast. Kortom in 2016 waren er op menselijk vlak niet veel redenen tot juichen. Nochtans was het niet allemaal kommer en kwel. Ik was heel blij (en u ook, hoop ik) om te zien hoeveel activiteiten er door de vrijwilligers van onze vrijzinnige verenigingen georganiseerd zijn. De kalender in uw tijdschrift heeft er niet om gelogen: 2016 was een boeiend jaar. 2017 legt ook goed aan: de architecturale plannen voor ons project 'Hauwersstraat' (de nieuwe localisatie van het HuisvandeMens en het Vrijzinnig Centrum in de voormalige kantoren van het politiegebouw in de Hauwersstraat) zijn afgewerkt, nu wordt er gezocht naar de beste uitvoerder (openbare aanbesteding) en dan kunnen de werken starten. Het zal u niet verbazen dat ik dit met trots schrijf maar ook met een grote dankbaarheid naar die mensen die hier heel veel tijd in steken. De waarden van ons humanistisch gedachtegoed, zullen vanuit een centrale locatie, in een buurt die volledig gerenoveerd wordt

(denk maar de herinrichting van het Zand en van het Beursplein), een veel groter publiek kunnen bereiken dan nu het geval is. Het HuisvandeMens zal moderne kantoren en gesprekruimtes hebben, het Vrijzinnig Centrum zal bestaan uit een polyvalente zaal met bar die 250 mensen zal kunnen ontvangen en die door alle vrijzinnige, humanistische verenigingen zal kunnen gebruikt worden. Aan de positieve ingesteldheid van iedereen die hier aan mee werkt, trek ik mij op om in 2017 met hetzelfde elan verder te gaan.

Vanwege alle medewerkers van het Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug en vanwege de redactie van De Sleutelbrug, wens ik u fijne en warme feestdagen toe en ik hoop u allen te kunnen ontmoeten op onze traditionele Nieuwjaarsreceptie die doorgaat op zondag 15 januari van 11 u tot 14 u in de prachtige turnzaal van de Hogeschool West Vlaanderen. U bent van harte welkom samen met uw vrienden en familie.

Veel leesplezier!

Welzijn

Deel 2: Rechtvaardigheid: als schoonmakers beter verdienen dan vervuilers¹ economische (on)gelijkheid t.o.v. -(on)rechtvaardigheid

In de loop van de jaren dertig van vorige eeuw kwam een nieuw soort economisch denken aan het licht, het neoliberalisme. Aan het begin van de twintigste eeuw waren maatschappelijke fenomenen zoals het socialisme en collectivisme/communisme sterk in populariteit toegenomen waardoor fabrieksbazen, hooggeplaatsten en handelaars bedreigd werden, of zich alszins bedreigd voelden.

Het neoliberalisme zou streven naar een gereguleerde, rechtvaardige markt, waarbij de overheid enkel tussenkomsten uitvoert als dit noodzakelijk is voor de markt. Hiermee onderscheidde het zich van het klassiek-liberalisme dat vrijwel geen overheidstussenkomsten toeliet, en het socialisme dat net meer overheidstussenkomsten aanraadde.

Eind jaren '70, begin jaren '80 werd het neoliberalisme in een nieuw jasje gestoken. Onder het mom van neoliberalisme werden grotere maatregelen tot privatisering aangeraden, deregulering van overheidsinstanties en -bevoegdheden in een poging om de private sector en private eigenaars te stimuleren tot ondernemen. De staat/overheid is in deze economische stroming een belemmerende factor die maatschappelijke en economische groei vertraagt en volgens sommigen tegenhoudt.

Nauw aansluitend bij het neoliberalisme is het kapitalisme, een gelijkaardig economisch stelsel waarin men zoveel mogelijk winst wil genereren met de geproduceerde, verwerkte en verhandelde goederen en diensten.

Een beginsel van het kapitalisme is het gegeven dat de meeste productiemiddelen in handen van privé-eigenaars zijn. Door menselijke arbeid toe te voegen aan de verwerking van deze productiemiddelen, verhoogt men automatisch de waarde ervan. Wat niet rechtvaardig is aan dit principe, is het feit dat de extra winst die dankzij deze menselijke arbeid verkregen wordt, niet vertaald wordt in een hoger loon voor de arbeiders. De winst wordt verwerkt in het bedrijf en geïnvesteerd om nog meer winst te genereren of wordt aan de bazen, investeerders en aandeelhouders uitbetaald. Arbeiders ontvangen wel jaarlijkse bonussen en loonsverhogingen op basis van anciënniteit en positie, maar dit is niet in verhouding met de winsten die gegenereerd worden. Deze extra 'lonen' voor de arbeiders worden vooral gegeven om ze kalm en rustig te houden, zodat ze blijven werken en niet staken of rebelleren. Dit werd ook door Marx beschreven in zijn verelendungstheorie.

Het nastreven van winst en het cumuleren ervan primeert boven alles in het kapitalisme. Behoeftenbevrediging staat niet centraal, het is slechts een voorwaarde om winst te vergaren. Noodzakelijk is dus ook voor de economie dat we steeds behoeften moeten hebben die bevredigd moeten worden. Steve Jobs zei dat mensen niet weten wat ze willen, tot je het hen toont. De co-stichter van Apple speelde heel sterk in op het principe van creëren en bevredigen van behoeften. In wezen is dit zeer onrechtvaardig naar mijn mening. Mensen hebben op die manier namelijk minder vrijheid en autonomie aangezien hen reeds opgedrongen wordt wat ze zouden moeten mooi en goed vinden, en dus ook kopen. De mode sector is een ander voorbeeld waarin behoeften bevrediging onrechtvaardig beïnvloed wordt.

Een ander beginsel van het kapitalisme is de vrije markt. Dit houdt in dat goederen en diensten ongehinderd verhandeld kunnen worden én vooral dat de totstandkoming van de prijs op basis van vraag en aanbod volkomen ongestoord verloopt. In theorie betekent dit dat het kapitalisme een gelijke, rechtvaardige vorm van economie zou zijn. Iedereen begint spreekwoordelijk op hetzelfde punt met dezelfde middelen en het is de verantwoordelijkheid van het individu om succesvol te zijn. Een overheid gebruikt namelijk haar invloed in de economie om bepaalde sectoren te beschermen, promoten, stimuleren, boycotten, ...

De werkelijkheid zit een tikkeltje anders ineen. Prijzen komen niet enkel tot stand op basis van vraag en aanbod maar ook op basis van hun subjectieve waarde. Hier bedoel ik mee dat eenzelfde product een verschillende prijs kan hebben naargelang de plek waar je het koopt of aanbiedt. Dit komt omdat men op bepaalde plekken bereid is meer te betalen voor een bepaald goed of dienst dan op andere locaties. De manier waarop deze subjectieve waarde tot stand komt gaat als volgt: hoe schaarser het goed/dienst, hoe duurder + hoe waardevoller het goed of dienst voor de consument is, hoe duurder. Beide factoren dragen bij aan de prijs.

Eigenaardig aan vrijemarkt systemen is de vorming van monopolies, oligopolie, kartels, ... Men zorgt ervoor dat enkel zichzelf of een kleine groep personen de productiemiddelen in handen heeft waardoor geen nieuwe marktaanbieders kunnen ontstaan. Het zorgt ervoor dat de prijzen zeer hoog geplaatst kunnen worden, waardoor consumenten verplicht zijn meer uit te geven en waardoor een zeer ongelijke en onrechtvaardige economische samenleving ontstaat. Dit komt omdat er geen gelijkheid van kennis bestaat in het kapitalisme, het is ieder voor zich. Patenten en copyright wetgevingen zijn hier duidelijke voorbeelden van. 'Insider trading' is wanneer men besluit om goederen/diensten te verhandelen op basis van onrechtmatig verkregen informatie via een interne bron. Dit is uiteraard zeer oneerlijk en bij wet verboden. Beurzen en andere

locaties waar aandelen verhandeld worden zijn zeer gevoelig aan insider trading aangezien deze markten nagenoeg volledig onderworpen zijn aan denkwijzen van mensen en natuurlijke fenomenen.

In theorie is het neoliberalisme en het kapitalisme behoorlijk gelijk en rechtvaardig. De praktijk verschilt jammer genoeg sterk van het theoretisch model. De Canadese journaliste Naomi Klein behandelde dit onderwerp uitvoerig in haar boek 'De shockdoctrine, de opkomst van rampenkapitalisme' uit 2007. Haar openingsstatement is dat dit economisch denken omschreven als 'neoliberalisme' opgedrongen wordt aan de bevolking na culturele, natuurlijke, ... rampen. Ze zegt dat de bevolking zich dan in een verwarde staat bevindt en niet in staat is om voor zichzelf te denken, laat staan zich bezig houden met economie of politiek. De staat/overheid maakt dan gebruik van deze verwarring om collectieve diensten te privatiseren. Zo omschrijft ze de oorlog in Irak als een bewust gecreëerde ramp die door de Amerikaanse overheid uitgelokt werd. Naar verluidt zou de staat dit gedaan hebben om de interne economie terug aan te wakkeren zonder ruimte voor tegenspraak van de bevolking toe te laten.

Een meer concreet voorbeeld uit haar boek is orkaan Katrina die in 2005 door New Orleans raasde. Al snel na de ramp werden scholen, huisvesting en gezondheidszorg geprivatiseerd om de economie terug aan te wakkeren. Er waren zelfs voorstellen om belastingen tijdelijk te laten vallen. Alhoewel dit ervoor zorgt dat deze instellingen snel en tijdig terug kunnen

functioneren, zorgt het ook voor grote ongelijkheid onder de bevolking. Dit zijn voor Klein redenen om te veronderstellen dat we slaafse volgers worden in een 'rampenkaptalisme'. Ze omschrijft rampengebieden als een soort van 'nieuw en onontgonnen land' waarin het open staat voor wie het wil inpalmen. Terwijl de algemene bevolking volop in staat van verwarring is door de diverse trauma's, slachtoffers, verwoesting, ... zijn anderen reeds bezig met de oprichting van private ondernemingen die winst halen uit hulpverlening, gezondheidszorg, huisvesting, ... ten koste van de bevolking.

Welzijn t.o.v. Welvaart

Waarom slagen vele westerse samenlevingen er niet in om de sprong van welvaart naar welzijn te maken? Economische welvaart zou moeten betekenen dat het maatschappelijk welzijnsniveau ook mee stijgt; toch is dit niet het geval in vele landen.

Een eerste reden waarom we geen soepele overschakeling kunnen maken van welvaart naar welzijn is het feit dat we geen morele wegwijzers meer hebben. Beter gezegd: de morele wegwijzers die nog aanwezig zijn onder mensen, zijn verstoord. Matig is niet meer de norm zoals vroeger, maar alles moet goed en liefst zeer goed zijn. Redelijk goed is niet meer goed genoeg. Dit is overal in onze maatschappij terug te vinden. Er is een nood om elkaar steeds te overtreffen en om bij voorkeur de beste te zijn. Op school worden leerlingen via een puntensysteem aangemoedigd om zich steeds te overtreffen, op de werkvloer gebeurt dit via loonsverhogingen en materiële voordelen zoals bijvoorbeeld werkauto's en -telefoons.

Op de werkvloer heeft men de neiging om arbeid verder en verder te specialiseren, zodat het gehele productieproces efficiënter verloopt en het algemene welvaartsniveau sneller stijgt. Een nadeel van deze aanpak is dat de werknemers de voeling met hun werk verliezen (ontmenselijking van het arbeidsproces) waardoor de motivatie en het tevredenheidsgevoel zakt. Je kan dus stellen dat welvaart vaak ten koste gaat van welzijn.

Andersom kunnen we ook de vraag stellen of welzijn ten koste van welvaart kan gaan?

Een succesvolle onderneming wordt gekenmerkt door een gedrevenheid van elke betrokken partij om iets aan dat bedrijf bij te dragen. In theorie is het welzijn van elke partij dan ook een belangrijke factor is dit proces. Om goeie bijdrages te leveren moet men zich immers goed in z'n vel voelen. In de praktijk merken we dat dit door de vele bureaucratische procedures, administratief werk en andere werk gerelateerde zaken soms uitdagend kan worden.

In 1933 publiceerde Elton Mayo (bedrijfssocioloog) een werk genaamd *'The Human Problems of an Industrialised Civilization'* (later ook de human-relations-theory genoemd). In dit boek onderzocht hij hoe werkgevers hun werknemers op een optimale manier konden inzetten zodat de onderneming op haar best functioneerde. Een van zijn bevindingen was dat het zeer welzijnsbevorderend is als werknemers zelf de tijdstippen van hun pauzes mochten kiezen. Hij verklaarde dat dit te wijten viel aan een verhoogde verantwoordelijkheid bij de werknemer én ook het gevoel van vertrouwen ten opzichte van hun baas. Het voelt goed voor een werknemer als hij/zij aanvoelt dat er een vertrouwensband aanwezig is tussen baas-ondergeschikte. Een ander voordeel van dit pausysteem is dat niet alle werknemers tegelijk pauzeren waardoor machines en bedrijven in het algemeen verder kunnen blijven werken. De impact op de welvaart is in vrijwel alle onderzochte bedrijven bevorderd dankzij dit systeem.

In het verlengde van deze onderzoeken zijn vele beleidsplannen opgericht doorheen de jaren, gericht op het bevorderen van welzijn op de werkvloer (met begrip voor de welvaart). Een recenter fenomeen hiervan in Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen of Duurzaam Ondernemen.

Dit is een vorm van ondernemen gericht op winst, maar tegelijk ook op haar werknemers en de omgeving. In het Engels wordt dit omschreven als de triple-P-bottomline (People, Planet, Profit). In de beleidsvorming geeft men dan uitdrukkelijk aandacht aan deze 3 basiswaarden.

Duurzaam ondernemen vormt ook een rechtvaardiger vorm van ondernemen dan de klassieke vormen. Het geeft meer aandacht aan de persoon achter de werknemer zonder daarom per sé aandacht te verliezen ten opzichte van het winstbejag. Welzijn en welvaart kunnen in een ondernemingsvorm succesvol aanwezig zijn, al vergt het wel meer inspanning van alle betrokken partijen (werkgever en werknemer) om hieraan bij te dragen.

WARD PHARASYN:
BACHELOR SOCIAAL WERK

NIEUWJAARSRECEPTIE BRUGSE VRIJZINNIGE GEMEENSCHAP ZONDAG 15 JANUARI 2017

Het Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug en alle Brugse vrijzinnige verenigingen vieren Nieuwjaar op zondag 15 januari 2017.

We kijken zoals vorig jaar uit naar de beschermde neogotische turnzaal van de Hogeschool West-Vlaanderen.

Programma

- 11 uur Welkom
- 12 uur Toespraak door William Pharasyn, voorzitter Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
- Tot 14 uur Receptie

Locatie

Hogeschool West-Vlaanderen
Klaverstraat 52 - 8000 Brugge

TENTONSTELLING CLAUDINE DE PAUW IN VC DE SLEUTELBRUG, BEENHOUWERSSTRAAT 3 VAN 1 APRIL TOT EN MET 15 APRIL VAN 14U TOT 18U

Voor Claudine De Pauw is schilderen datgene uitdrukken wat je in woorden moeilijk kan omvatten. Het is een vorm van reizen. De reis kan gepland zijn, maar meestal verloopt ze wat avontuurlijker. Zo zijn dromen en visioenen steeds de inspiratiebronnen geweest voor haar schilderijen.

Ze openbaren zicht meestal als kleurrijke taferelen en openen een weg naar andere dimensies binnen de illusie van ruimte en tijd. Je beleeft er een werkelijkheid achter de tastbare werkelijkheid, een onbetreden universum, een wereld vol symbolen en boodschappen. Die symbolen kunnen erg belangrijk zijn en ons de weg wijzen in ons leven. Ook archetypes zoals goden of godinnen zijn steeds een ware inspiratiebron geweest. Het zijn innerlijke beelden ontsproten aan ons collectief onderbewustzijn die onze gedragspatronen kunnen verklaren en kunnen een belangrijke rol spelen in ons leven. Ook de natuur met haar verborgen wereld 'elementale' wezens zijn voor Claudine nog steeds een onuitputtelijke bron van inspiratie. De schoonheid in de natuur ervaren is als het ware dichter bij onze bron komen. Dergelijke ervaringen kan je zodanig beroeren dat je het gevoel krijgt één te zijn met de natuur en de kosmos.

Claudine De Pauw hanteert diverse technieken om haar visionaire wereld tot uitdrukking te brengen. Zowel de aloude glaceertechniek waarbij transparante verflagen boven elkaar worden gelegd, alsook olieverf op doek en aquarellen komen aan bod.

Meer info over Claudine De Pauw vind je op users.telenet.be/clauidinedepauw

LEIF WEST-VLAANDEREN

Fiscaal attest bij gift aan LEIF West-Vlaanderen

Goed nieuws: LEIF mag fiscale attesten afleveren in 2016 en 2017. Wie LEIF West-Vlaanderen steunt met een gift kan vanaf 40 euro een fiscaal attest ontvangen. De overschrijving dient te gebeuren op rekening BE44 0016 8405 0645 - BIC: GEBABEBB van LEIF West-Vlaanderen. De inkomsten vanuit giften worden aangewend voor de dagelijkse werking.

JONG & VRIJZINNIG

Wij vroegen enkele jongeren welke positieve/negatieve/sterke gevoelens zij (recent) beleefden en hen bij gebleven zijn.

Ruben (17 jaar)

De laatste drie jaar kan ik niet meer koersen. Ik heb bij een zware val van mijn fiets mijn knieschijf gebroken en na verschillende operaties blijft het enorm sukkelen. Ik heb nog steeds pijn, waardoor mijn fiets nu definitief op zolder staat. Dit doet mij diep vanbinnen veel pijn en is moeilijk om te verwerken. Nu krijg ik professionele hulp om dit trauma te verwerken. Ik voel me vaak nog steeds ongelukkig en vooral mislukt. Hoe kan je zo veel pech hebben in het leven? Vandaag trek ik me op aan het feit dat ik wél nog kan zwemmen. Dat geeft mij een goed gevoel.

.....

Kimberley (15 jaar)

Na de aanslagen door IS in Brussel ben ik heel triest geweest. Ik vond het hartverscheurend om naar de nieuwsuitzendingen te kijken, al die mensen op zoek naar hun familie en vrienden. Ik ben heel bang geworden van al het geweld dat ik zie in de wereld. Vooral omdat het zinloos geweld nu wel erg dichtbij komt. Mijn vader werkt in Brussel en ik mag er niet aan denken dat hem iets overkomt. Mijn papa zegt me dat verdraagzaamheid en liefde de wereld kan redden. Dat geeft me een hoopvol gevoel. Ik geloof er weer in en daar word ik rustig en vrolijk van.

.....

Heather (16 jaar)

Iets wat mij al een tijdje bijblijft, was een enorm toffe avond die ik met een vriendin heb meegemaakt. We gingen naar het vuurwerk en terwijl we naar het vuurwerk keken, werd ik betoverd door een gelukzalig gevoel. Ik besepte hoe mooi en eenvoudig het leven soms kan zijn en hoeveel geluk we soms halen uit kleine dingen. Het vuurwerk zag er gewoon magisch uit en er hing een zalige sfeer in de lucht. Iedereen lachte verwonderd en zag er gelukkig uit. Op dat moment hield ik echt van het leven en ook van mijn beste vriendin. Een vuurpijl door mijn hart.

.....

Lars (15 jaar)

In januari is mijn oma gestorven. Toen het pas gebeurde was ik heel verdrietig. Ik herinnerde mij alle gesprekken die ik met haar had. Ik denk vaak terug aan de heerlijke wafels die ze bakte en de verhaaltjes die ze mij vertelde toen ik klein was. Ze heeft mij ook veel geleerd over het leven, zeker toen mijn hond stierf. Ik kan nu beter omgaan met verlies en heb mij erover gezet, maar missen doe ik haar nog steeds. Stiekem hoop ik haar terug te zien ooit, al geloof ik niet in de hemel of een leven hierna. Ze zit voor altijd in mijn hart.

Emilia (16 jaar)

Een jongen van Marokkaanse afkomst verongelukt met zijn quad, en de reacties op het artikel op facebook zijn smerig en gewoonweg om ziek van te worden. *“Een vreemde meer of minder”* en *“we hebben er toch genoeg. Er mogen er nog doodvallen”* zijn reacties die me zwaar choqueeerden. Hoe kunnen mensen zo koud zijn voor hun medemens? Waarom zijn mensen toch racistisch? Die jongen had niemand iets misdaan. Ik zal racisme nooit begrijpen en vind het trouwens niet meer van deze tijd. Alle mensen zijn voor mij gelijkwaardig. Vandaag méér dan ooit.

.....

Anais (15 jaar)

Ik ben er slecht van geweest toen ik hoorde dat er een jongen van 19 jaar door honger en dorst is gestorven in zijn tent in Gent. Kan je het geloven? Zijn tent stond in het drukst bezochte park van Gent. Hoe triest en pijnlijk is dit? Heb zijn facebookprofiel opgezocht en stelde vast dat hij meerdere keren heeft gesmeekt om hem te helpen. Bijna niemand reageerde op zijn oproep. Zo eenzaam was die jongen in zijn tentje. Een jongen die door onze maatschappij en zijn ouders als volwassen werd bestempeld. Die jongen had niemand iets misdaan, maar kreeg geen enkele kans meer. Hij was veroordeeld om weg te kwijnen. Kwaad word ik hier van. We moeten zulke mensen redden vanaf nu en we dragen allemaal die verantwoordelijkheid.

.....

Justien (15 jaar)

Mijn zus heeft een dochtertje gekregen en ik ben er meter van geworden. Dat heeft mij emotioneel enorm geraakt. Ik ben beginnen wenen van blijdschap. Mijn geluk kan niet op, vooral omdat ik weet hoe moeilijk het geweest is. Mijn zus is bij haar eerste zwangerschap in de zesde maand haar kindje verloren. Dat ik nu meter ben van dit wonderkindje is héél speciaal. Ik droom er al jaren van om leuke dingen te doen met haar als ze wat groter is. We gaan zeker ooit eens samen shoppen en wie weet kleertjes kopen als ze zelf ook moeder wordt.

Met dank aan leerkracht NCZ Maxime De Winne en zijn leerlingen van GO! Eureka Atheneum Torhout, uit het 4de, 5de en 6de jaar BSO, TSO en ASO.

* Deze tekst verscheen ook in het vrijzinnig humanistisch tijdschrift regio Westhoek Noord De Sprokkel, herfst 2016.

in de kijker

Student moraalwetenschappen Farah Deweerd in de kijker

Farah Deweerd is 22 jaar en woont momenteel in Knokke-Heist bij haar ouders. Volgend jaar zet ze de stap naar zelfstandig wonen en keert ze terug naar haar geliefde stad Brugge. Haar hobby's zijn naar muziekoftredens/festivals gaan, nieuwe muziek ontdekken, boeken lezen, films kijken, nieuwe gerechten uitproberen en af en toe tijd maken voor fitness.

Op dit moment werkt ze aan haar masterproef om af te studeren als Moraalwetenschapper, tegelijkertijd volgt ze een voorbereidingsprogramma in de bestuurskunde en publiek management. Ze streeft ernaar om in januari 2017 haar masterdiploma te halen.

Hoe ben je en hoe ga je door het leven?

Ik zie mezelf als iemand die de dingen niet als vanzelfsprekend neemt; de relatie met je ouders, een liefdesrelatie, vriendschappen, ... maar ook mijn woonplaats, de cultuur waar ik in opgroeide, de geschiedenis, en zelfs nog een stapje verder de natuur, de dieren, de Aarde, het universum, de wiskunde. Ja, mijn persoonlijke eigenschap is om verwonderd te zijn. Dit vul ik aan met leergierigheid, maar dan niet om op alles een antwoord te kunnen formuleren, maar opnieuw nieuwe vragen te vinden.

Heb je een levensmotto? Wat?

Een allesomvattend levensmotto ... dat lijkt me iets voor als ik een oud vrouwtje ben geworden. Zelfs dan nog weet ik niet of ik er één zal hebben. Maar ik las onlangs nog wel een mooi citaat van Richard Rorty dat nu spontaan in me opkomt:

"If, like many of us, you teach students who have been brought up in the shadow of the Holocaust, brought up believing that prejudice against racial or religious groups is a terrible thing, it is not very hard to convert them to standard liberal views about abortion, gay rights, and the like. You may even get them to stop eating animals. All you have to do is convince them that all the arguments on the other side appeal to "morally irrelevant" considerations. You do this by manipulating their sentiments in such a way that they imagine themselves in the shoes of the despised and oppressed. Such students are already so nice that they are eager to define their identity in nonexclusionary terms. The only people such students find any trouble being nice to are the ones they consider irrational - the religious fundamentalist, the smirking rapist, or the swaggering skinhead." (1993 Oxford Amnesty Lecture "Human Rights, Rationality, and Sentimentality")

Dit citaat maakt me bewust van de vooringenomenheid om jezelf als een open-minded persoon te omschrijven. Om gezegd een tolerant persoon te zijn. Terwijl ook tolerantie een discriminerende houding kan zijn. Tolerantie is iets afkeuren, maar het toch door de vingers zien. Ik denk dat het van belang is om bewust te zijn waarom we datgene afkeuren; omdat het

anders is? Omdat het gewelddadig is? Omdat het irrationeel is? Maar waarom is andersheid, geweld of irrationaliteit afkeurenwaardig? Zo'n vragen zijn belangrijk te stellen om inzicht te krijgen en blijvend kritisch te zijn tegenover jezelf.

Waarom koos je voor de opleiding moraalwetenschappen? Is er iets specifiek dat je aantrok? Heeft iets je keuze beïnvloed?

In het middelbaar was ik geïnteresseerd in alles wat aan bod kwam dat een link had met filosofie. Ik herinner me nog de allereerste les over Plato's grot of een les over de filosoof Levinas. Ik wou dus graag wijsbegeerte studeren. Het is pas aan het einde van het middelbaar dat ik eigenlijk kennis nam van het bestaan van de opleiding moraalwetenschappen. Deze leek mij een betere keuze dan wijsbegeerte omdat het ook een empirische basis aanbood en een bredere waaier van disciplines bracht. Ik dacht dat dit misschien ook wel beter was om later op de arbeidsmarkt te komen.

Ik ben van plan om later mijn werk te combineren met de opleiding wijsbegeerte, maar de keuze voor moraalwetenschappen was voor mij inderdaad beter omdat ik nu een opleiding bestuurskunde en publiek management volg. Een aantal vakken uit de moraalwetenschappen hebben gezorgd voor vrijstellingen in de nieuwe opleiding.

'De student moraalwetenschappen kan zich ontplooiën tot een kritische burger' wordt gesteld bij de opleiding. Je bent nu bijna afgestudeerd, ben je dan ook kritischer geworden?

Dat ik kritischer ben geworden, ja, dat denk ik wel. Misschien heeft de opleiding daarmee te maken. Ik veronderstel althans van wel. Dat ik een 'kritische burger' ben geworden, daar weet ik mij eigenlijk niet zo goed iets bij voor te stellen.

Zoals gezegd, ik neem de dingen niet voor vanzelfsprekend,

er is steeds een houding van verwondering aanwezig. Ik denk dat dit het startpunt is om kritisch ingesteld te zijn. Ik herhaal ook: men moet opletten niet al te zelfzeker zichzelf als kritische burger te omschrijven. Om het filosofisch te zeggen: kritisch zijn over je eigen kritisch-zijnde.

Ben je iemand die graag discussies aangaat, hou je van discussiëren, zo ja, waarom?

Debat, discussie, overleggen: uiteraard vind ik dat belangrijk om verschillende meningen en visies te horen en terwijl je eigen mening aan te passen of net te versterken. Helaas verloopt het discussiëren ook steeds in een sociale setting. Ik bedoel met die 'helaas' dat discussies steeds een onderliggende machtsrelatie meedragen. De verheffing van de stem, de eloquentie of net niet, het sociale aanzien, de snelheid van argumentatie, ... zijn allemaal factoren die bijdragen tot de vervorming van de discussie. Ikzelf ben daar erg gevoelig voor omdat ik een redelijk verlegen persoon ben. Ik kan al te snel afgeleid raken door de wijze van discussiëren waardoor de inhoud van het debat verloren gaat.

In de lessen werd het ook telkens aangemoedigd om in discussie met elkaar en de professoren te treden. Ik was dan vaak degene die het minst zei, maar na afloop van de les thuis een hele dag over de besproken onderwerpen kon nadenken of schrijven. Ik denk echter wel dat ik traag maar zeker vooruitgang maak in het durven discussiëren en daar heeft de opleiding met zijn verschillende 'discussievakken' zeker toe bijgedragen.

Voor welk bijvak (minor) aanleunend bij je persoonlijke interesse koos je tijdens de opleiding en waarom?

Ik koos voor de minor psychologie. Ik weet eigenlijk niet meer zo goed waarom ik daarvoor koos. Achteraf gezien had ik deze keuze beter niet genomen. De beschrijvende psychologie vond ik wel interessant, maar het was jammer dat vaak te snel conclusies werden getrokken over hoe men zou moeten reageren. Bedrijfspsychologie was daar een mooi voorbeeld van. Ook bijvoorbeeld persoonlijkheidspsychologie heeft me tot ergernis gebracht omdat het te ongenueanceerd mensen in hokjes duwen was. Via empirisch onderzoek zoals vragenlijsten en experimenten worden mensen opgedeeld. Die opdeling wordt sacraal gesteld door dé statistische significantie.

Hoe heb je je studies ervaren? Wat is het belangrijkste qua vorming geweest voor jou?

Zou ik nu kunnen teruggaan naar 5 jaar geleden, dan zou ik opnieuw kiezen voor moraalwetenschappen. Het is een zodanig brede opleiding dat ik zoveel kans heb gekregen om van alles eens te proeven. Waar ik wel dacht na 4 jaar te studeren meteen het werkveld in te stappen, heb ik beseft dat een extra opleiding wel noodzakelijk is. Met een extra master bestuurs-

kunde en publiek management ben ik ervan overtuigd dat ik een belangrijke basis mee heb om later hopelijk een beleidskundige taak op te nemen.

Ik heb de studies vooral graag gedaan. Moraalwetenschappen ervaarde ik niet echt als een opleiding maar als een vorming van mezelf. Een vorming tot meer kennis, inzicht en vragen stellen. Zelfs ter ontspanning lees ik nog steeds boeken die evengoed zouden kunnen worden gedoceerd in de lessen.

Heb je een welbepaalde job voor ogen nu je bijna afgestudeerd bent? Naar welke sectoren of jobs gaat je interesse uit?

Het lijkt me interessant om in een social profit organisatie terecht te komen. Ik denk dat dit een mooie combinatie vormt met mijn moraalwetenschappen. Aan de andere kant zou ik ook gewoon graag ofwel onderzoek doen, ofwel eerder praktijkgericht werk doen, met betrekking tot mijn thesisonderwerp, 'restorative justice of herstelrecht'. Na twee en een half jaar bezig geweest te zijn met dit thema ben ik er eigenlijk wat gepassioneerd door geraakt. Na steeds in discussie te treden met mezelf voor het schrijven van de thesis, zou ik het liefst van al in discussie beginnen treden met andere gepassioneerde mensen. Ik ben overtuigd van het belang van restorative justice in het huidige rechtssysteem, maar er is nog heel wat ontwikkeling mogelijk. Hier zou ik graag een steentje aan bij willen dragen.

Farah licht tot slot het verschil tussen ethiek en moraalwetenschap en de inhoud van de studie moraalwetenschappen toe:

Ethiek is het beoordelen van een handeling op louter theoretische/filosofische gronden (bijvoorbeeld deontologische ethiek, utilitaristisch, deugdenethiek, feministische, ...). Terwijl moraalwetenschap eerder het formuleren is van normatieve uitspraken. Uiteraard hangt dit nauw samen met de ethiek (beoordelen), maar met dat verschil dat normatieve uitspraken niet enkel worden gemaakt op basis van een filosofie over wat goed en slecht is. Eveneens wordt descriptieve kennis gebruikt om een normatieve uitspraak te formuleren. Tenminste, er wordt rekening mee gehouden. In de richting moraalwetenschappen krijgt dit zijn concrete vorm door een heel aantal disciplines te onderwijzen: psychologie, rechten, biologie, sociologie, politiek en dergelijke andere domeinen. Om deze domeinen correct te bestuderen worden studenten moraalwetenschappen opgeleid in de huidige onderzoeksmethodologie waarbij statistiek een basis vormt. De verschillende descriptieve domeinen in samenhang mét de onderzoeksmethodologie en mét de filosofische basis (kennisleer, logica, wetenschapsfilosofie, ethiek, ...) vormen de moraalwetenschap, die ons in staat stelt om een normatieve uitspraak te formuleren. Mijn thesisonderwerp 'restorative justice' is een voorbeeld van de combinatie tussen filosofie en de verschillende empirische domeinen.

**VRIJZINNIG HUMANISTISCHE
HERDENKINGSPLECHTIGHEID 2016
THEMA 'BOMEN'**

Naar jaarlijkse gewoonte organiseerden de huisvandeMens Brugge en Diksmuide een vrijzinnig humanistische herdenkingsplechtigheid. Op dinsdag 4 oktober mochten we in de Magdalenazaal in Brugge ruim 220 nabestaanden ontmoeten. Op woensdag 5 oktober

ontvingen we in VLC De Geuzetorre in Oostende een 80-tal nabestaanden. Gemis en pijn vallen vanzelfsprekend niet in aantallen samen te vatten. Niettemin gaf deze aanzienlijke opkomst aan dat een herdenking nog steeds erg gewaardeerd wordt.

Dit jaar kozen we voor het thema 'Bomen'

De zaal werd door de ijverige medewerkers getooid in een opvallend en wondermooi herfstcoloriet. Een veelzijdige projectie van bomen en natuur alsook de passende, serene muziekstukken zorgden voor de nodige zintuiglijke voeding en rust. Het werd iedereen gegund thuis te komen in zichzelf, in het bijzijn van medemensen.

De sprekers en medewerkers wortelden zich sterk...in klanen, woorden, zinnen, beelden en tenslotte ook in respectvolle stiltes. In het herfstige weer bladerden wij samen door het verleden en raakten op ingetogen wijze het verdriet om het verlies aan. Zo werd de herdenkingsplechtigheid ook deze keer op een unieke manier vorm gegeven.

Een aantal mensen was er voor de eerste keer bij, iemand uit hun dichte kring werd hen pas ontnomen. Voor anderen bleef de herdenkingsplechtigheid een dierbaar houvast.

Tijdens het herdenkingsmoment geven we steeds ruimte voor het noemen van de namen van elke overledene die wordt her-

dacht. Een naam erkent en bevestigt een leven. Met die naam wordt ook elk leven bewaard en herinnerd. Want na de dood blijft er in dit leven een plaats bestaan voor hen die niet meer zijn. De kaars voor elke overledene werd uiteindelijk een immense kaarsengloed, die warmstralend licht wierp op het hele gebeuren.

Na de herdenkingsplechtigheid kon er, naar goede gewoonte, vrijblijvend nagepraat worden met een hapje en drankje. Een ontmoeting met de consulent of spreker die het afscheid van je dierbare familielid of vriend verzorgde, doet sowieso deugd. Erkend verdriet doet altijd deugd.

Het seizoen gaf dit jaar zijn typische kleuren aan onze herdenkingsplechtigheden.

De bomen in de teksten vertolkten bereidwillig mee. Maar ... aan alles komt een einde, ook aan deze ceremonie. Die keert echter trouw terug, volgend jaar, in een nieuw jasje, om exact dezelfde redenen van zorg, troost, steun en geneenheid.

ILSE ROTSAERT
VRIJZINNIG HUMANISTISCH CONSULENT
HUISVANDEMENS BRUGGE

Vorming: Hoe bereiken we andere generaties?

OP ZATERDAG 28 JANUARI 2017, 10U

komt de Blauwe Fakkelteit naar West-Vlaanderen. Miet Timmers, coördinator van Generatielink, leert ons wat de verschillen zijn tussen generaties. In deze vorming leer je andere generaties beter kennen zodat je elkaar beter begrijpt en dus beter kan samenwerken. Ben je vrijwilliger? Dan leer je ook hoe je andere generaties bereikt en betreft bij de verenigingswerking. De vorming eindigt met een netwerkmoment. Een vorming bij de Blauwe Fakkelteit is dus een ideaal moment om nieuwe mensen te leren kennen. Willemsfondser of geen Willemsfondser, iedereen is welkom op deze gratis vorming!

Waar? VC De Sleutelbrug, Beenhouwersstraat 1-3, Brugge.
Inschrijven? via e-mail naar vorming@willemsfonds.be of bel naar 09 224 10 75.
Meer info over de Blauwe Fakkelteit vind je op www.willemsfonds.be/BlauweFakkelteit

Vertoning documentairefilm 'How to fall apart'

WOENSDAG 8 MAART
DE GROTE POST,
OOSTENDE

huis
van de **mens**
is vrijzinnig humanistisch

Organisatie huisvandeMens Diksmuide
en huisvandeMens Brugge
Info 051 55 01 60 - diksmuide@demens.nu
050 33 59 75 - brugge@demens.nu
Beginuur 19u
Toegang 10 euro

'How To Fall Apart, a true love story'

Een researchtrip voor een film over vluchtelingen in Lesbos loopt spaak. Jelle zit na een ernstige burn-out in een complete apathie verzonken en zijn collega Sofie worstelt nog steeds met het trauma dat de zelfmoord van haar moeder heeft veroorzaakt. De twee documentairemakers besluiten de camera op zichzelf te richten.

Jelle en Sofie zijn twee filmmakers met een gedeeld verleden als koppel, die ook elk een eigen drama te verwerken hebben. Sofie draagt de sporen van een dramatische gebeurtenis uit haar jeugd, wat uiteindelijk ook leidt tot haar breuk met Jelle. Deze weet na het einde van de relatie geen blijf met zijn emoties en vlucht in zijn job. Maar de onhoudbare druk op zijn gemoed en lichaam duwt hem over de rand van een inzinking. Samen besluiten de twee hun eigen en elkaars gevoelens te

confronteren door zelf plaats te nemen aan de andere kant van de camera.

'How To Fall Apart' is het opmerkelijke verhaal van twee mensen die samen een depressie te lijf gaan met pure creativiteit. Ze helpen elkaar in het reine te komen met zichzelf en registreren onverschrokken hun eerlijke gesprekken, persoonlijke overdenkingen en hun dagelijkse doen en laten. Het resultaat is een eigenzinnige film waarin documentaire, fictie en beeldrijke impressies worden verweven tot een uniek geheel.

Na de vertoning van de film is er een panelgesprek met vraagstelling uit het publiek, met Dirk Tieleman (journalist), Lieselot Braeckevelt (klinisch psychologe Serruysziekenhuis) en Sofie Hanegreefs (maker van de film).

Dit schooljaar organiseert Atheneum Jan Fevijn **lezingen** met als thema **'kritisch omgaan met desinformatie en onzin, weerbaar**

omgaan met informatie'. De lezingen starten om 20 uur op campus Assebroek en worden gevolgd door de mogelijkheid tot vraagstelling uit het publiek.

De lezingen zijn gratis, maar **reserveren is verplicht** via lezingenjanfevijn@gmail.com.

Gevaren van complottheorieën

BRECHT DECOENE - DINSDAG 10 JANUARI 2017

is leraar moraal in het Atheneum Jan Fevijn en het KA Brugge Centrum en auteur van "Achterdocht tussen feit en fictie. Kritisch omgaan met complottheorieën" (2016).

Complottheorieën zijn alomtegenwoordig: de aanslagen van 11 september waren een inside job, de recente staatsgreep in Turkije is door Erdogan zelf geënceneerd, de aanslagen op de redactie van Charlie Hebdo hebben als bedoeling de moslims in een kwaad daglicht te stellen, etc ... Brecht zal een lezing geven over wat complottheorieën zijn, waarom mensen er geloof aan hechten en hoe we er op een kritische manier mee kunnen omgaan.

HVV Brugge 2

LEZING OVER 'KRITISCH DENKEN, ARGUMENTEREN EN DEBATTEREN IN HET ONDERWIJS' DOOR JAN DE MAEYER, AUTEUR VAN HET BOEK 'DUS, WANT, MAAR EN TENZIJ'

**Zondag 5 februari om 11u
in VC De Sleutelbrug**

Kritisch denken, debatteren, betogen, filosoferen en argumenteren hebben heel wat met elkaar gemeen. Om kritisch te kunnen denken moet men weten welke argumenten ertoe doen om zinnig te kunnen oordelen. In een debat kan men de andere pas overtuigen als argumenten worden aangebracht die relevant zijn. In een betoog proberen we anderen te overtuigen van een standpunt, met argumenten. Filosoferen lijkt misschien een buitenbeentje, maar ook hier moeten we argumenteren.

Kritisch denken en argumenteren zijn onlosmakelijk met elkaar verweven. In het onderwijs is het belangrijk dat leer-

Waarom ook experts zich vergissen

JOHAN BRAECKMAN - DINSDAG 28 MAART 2017

is de opvolger van Etienne Vermeersch en professor filosofie aan de Universiteit Gent. Wijsgerige antropologie, geschiedenis van de wijsbegeerte, bio-ethiek, milieufilosofie, evolutietheorie, creationisme, pseudowetenschappen, wetenschap & religie en kritisch denken, liggen Johan Braeckman nauw aan het hart. In 2011 verscheen 'De ongelovige Thomas heeft een punt. Een handleiding voor kritisch denken.'

Experts kunnen zich vergissen, zoveel is duidelijk. De centrale vraag die in de voordracht wordt behandeld is: hoe kunnen we dit begrijpen? Hoe komt het dat mensen met oprechte, authentieke kennis van zaken, toch ook geregeld de bal mis slaan? Zijn er bepaalde cognitieve wetmatigheden die verklaren waarom mensen in het algemeen, en paradoxaal genoeg experts in het bijzonder, zo vaak en zo ogenschijnlijk snel en gemakkelijk op mentale dwaalsporen terechtkomen?

Parkeren is mogelijk aan de sporthal en in de omliggende straten.

Campus Assebroek
Daverlostraat 132 - 8310 Assebroek

lingen leren argumenteren (en dus kritisch denken) binnen diverse vakken. Kennis over basisbegrippen argumenteren is dan ook noodzakelijk.

Debatteren is voor jongeren enorm nuttig want ze verwerven er heel wat vaardigheden mee. Een debater is in staat om voor een publiek te spreken, is goed in het luisteren naar wat de andere zegt en reageert alert met argumenten en tegenargumenten. Jan De Maeyer bespreekt uitvoerig hoe een debat moet worden gevoerd en hoe men zich erop kan voorbereiden. Zijn boek 'Dus, want, maar en tenzij' is er op gericht om kinderen en jongeren kritisch te leren denken, argumenteren en debatteren. Via een zes-stappen-plan gidst hij de lezer doorheen de materie.

WAAR maar toe?

Raadpleeg de kalender op www.vrijzinnigbrugge.be voor last minute wijzigingen
 Voor extra info en bevestiging zie telefoongids laatste pagina

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
 Vermeylenfonds	Woensdag 4 januari	Bijwonen optreden Youp van 't Hek 'Licht'	Stadsschouwburg Brugge
 Atheneum Jan Fevijn	Dinsdag 10 januari om 20u00	'Gevaaren van complottheorieën', Brecht Decoene De lezingen zijn gratis, reserveren verplicht via lezingenjanfevijn@gmail.com Zie ook pagina 13.	Atheneum Jan Fevijn, Campus Assebroek, Daverlostraat 132, 8310 Assebroek
 Brugs Universitair Centrum - Uitstraling Permanente Vorming	Donderdag 12 januari om 14u30	Het nieuwe denken over de evolutie van de mens, het dier, de natuur en van de maatschappij. Inleiding door Prof. dr. Em. Sylvain Loccuifer	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
 Vrijzinnig Centrum De Sleutel- brug en alle Brugse vrijzinnige verenigingen	Zondag 15 januari 2017 van 11u00 tot 14u00	Nieuwjaarsreceptie Brugse Vrijzinnige Gemeenschap Zie ook pagina 7.	Turnzaal van de Hogeschool West Vlaanderen. Campus Sint Jorisstraat. Ingang via de Klaverstraat.
 Brugs Universitair Centrum - Uitstraling Permanente Vorming	Donderdag 19 januari om 14u30	De evolutie van onze kust en de Noordzee: de ruimtelijke planning. Lezing door. Dr. Jan Seys, com- municatieverantwoordelijke Vlaams Instituut voor De Zee	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
 Vermeylenfonds	Zondag 22 januari 2017 om 11u00	Algemene Statutaire Ledenvergadering met eten/tje	Howest - Campus Sint-Jorisstraat
 WILLEMSFONDS	Zondag 22 januari om 11u00	Nieuwjaarsreceptie i.s.m. de Brugse Liberale vrouwen met 'Argentijnse tango optreden' en korte 'tango geschiedenis'	Liberale mutualiteit, Revillpark 1 te Brugge
 WILLEMSFONDS	Zaterdag 28 januari om 10u00	Hoe bereiken we andere generaties? Miet Timmers, coördinator van Generatielink, leert ons wat de verschillen zijn tussen generaties. Inschrijven: vorming@willemsfonds.be of bel naar 09 224 10 75. www.willemsfonds.be/BlauweFakkeltje . Zie ook pagina 12.	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
 Brugs Universitair Centrum - Uitstraling Permanente Vorming	Donderdag 2 februari om 14u30	Het nieuwe denken over culturen. Lezing door Prof. dr. Em. Rik Pinxten (antropoloog en auteur van 'de eeuw van onze kinderen')	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
 De Molensteen	Donderdag 2 februari om 20u00	Een luis in de pels van van justitie. Lezing door Ere-vrederechter Jan Nof.	Bovenzaal van De Valkaart, Albrecht Rodenbachstraat 42, 8020 Oostkamp
 Vermeylenfonds	Zaterdag 4 februari om 14u30	Gegidst bezoek aan de tentoonstelling 'De Kunst van het Recht'	Groeningemuseum Brugge
 WILLEMSFONDS	Zaterdag 4 februari om 10u00	Gegidst bezoek aan de tentoonstelling 'De Kunst van het Recht'	Groeningemuseum Brugge

	HW Brugge 2	Zondag 5 februari om 11u00	Lezing over 'kritisch denken, argumenteren en debatteren in het onderwijs' door Jan De Maeyer, auteur van het boek 'Dus, want, maar en tenzij'	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	Brugs Universitair Centrum - Uitsailing Permanente Vorming	Donderdag 9 februari om 14u30	De evolutie van de maatschappij, het geval België. 1830 tot heden. Lezing door Prof. dr. Em. Els Witte	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	Vermeylenfonds	Zaterdag 25 februari	Bijwonen optreden Lady Linn & Her Magnificent Seven	Stadsschouwburg Brugge
	Brugs Universitair Centrum - Uitsailing Permanente Vorming	Donderdag 2 maart om 14u30	Het nieuwe denken in de filosofie. De evolutie van de mens en de maatschappij, gezien vanuit het Bijbelverhaal. Lezing door Prof. dr. Em. Ludo Abicht (auteur van 'de Bijbel, een zinnige lezing')	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	huisvandeMens huisvandeMens Brugge	Woensdag 8 maart om 19u00	Vertoning documentairefilm 'How to fall apart'. Zie ook pagina 12.	De Grote Post, Oostende
	Willemsfonds	Vrijdag 10 maart om 19u00	Algemene vergadering WF gevolgd door etentje met gastspreker	Restaurant Zandwegemolen, Oude Oostendse steenweg, Brugge.
	Vermeylenfonds	Zaterdag 11 maart om 14u30	Gegidste stadswandeling 'Op het rechte pad'	Brugge
	Brugs Universitair Centrum - Uitsailing Permanente Vorming	Donderdag 16 maart om 14u30	Dit is morgen. De evolutie van arbeid. Lezing door Christophe Callewaert (journalist DeWereldMorgen)	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	Willemsfonds	Zondag 19 maart	Gegidste rondleiding (2u) in het Concertgebouw: 'Klankkunst en Akoestiek' i.s.m. Liberale vrouwen Brugge.	Concertgebouw Brugge
	Vermeylenfonds	Zaterdag 25 maart om 14u30	Gegidst bezoek aan de tentoonstelling 'Haute Lecture. Colard Mansion en de Brugse drukkerswereld'	Brugge - Groeningemuseum
	Atheneum Jan Fevijn	Dinsdag 28 maart om 20u00	'Waarom ook experts zich vergissen', Johan Braeckman - De lezingen zijn gratis, reserveren verplicht via lezingenjanfevijn@gmail.com. Zie ook pagina 13.	Atheneum Jan Fevijn, Campus Assebroek Daverlostraat 132, 8310 Assebroek
	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug	1 april tot en met 15 april telkens van 14u00 tot 18u00	Tentoonstelling Claudine De Pauw. Zie ook pagina 7.	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug Beenhouwerstraat 1-3 8000 Brugge
	Vrienden GO! Brugge	Zondag 21 mei om 11u00	Prijs verdienstelijke leerling van Vrienden van het GO! Dit voor leerlingen uit het basisonderwijs van scholengroep Impact	Aulazaal KA Brugge
	SOS Nuchterheid	Elke donderdagavond om 19u30	Bijeenkomst. Info: 0478 373 865	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug

meer info omtrent de activiteiten van het Brugs Universitair Centrum: www.upv.vub.ac.be/upv-regionaal of 02/614 82 20

NIEUWS

uit de vrijzinnige gemeenschap West-Vlaanderen

NIET-CONFESSIONELE ZEDENLEER

Op zaterdag 22 oktober vond er een interactieve studiedag plaats rond het vak niet-confessionele zedenleer, naar aanleiding van 45 jaar deMens.nu/Unie Vrijzinnige Verenigingen. Een 270-tal leerkrachten, inspectieleden, lectoren en anderen met een hart voor én mening over het vak niet-confessionele zedenleer verzamelden in Antwerpen.

Door de vele vragen en ideeën die de studiedag hebben verrijkt, zal het project van de niet-confessionele zedenleer verder worden gezet, met alle betrokkenen: leerkrachten, leerlingen, inspectieleden, vrijzinnig humanistische organisaties, ... Samen zullen zij mee kunnen bouwen aan een eigentijds en sterker vrijzinnig humanistisch vak, het vak niet-confessionele zedenleer 2.0.

Op www.nczedenleer.be vind je een verslag van deze studiedag. Hierbij een blik op wat naar voor gebracht werd over NCZ vandaag en morgen:

NCZ vandaag

De seculiere samenleving staat vandaag voor enkele grote beproevingen. Alain Vannieuwenburg, ethicus en promovendus aan de universiteit van Leiden, plaatste enkele uitdagende kanttekeningen bij de these dat religie op de terugweg is. Hij hield een stevig onderbouwd pleidooi voor een actief secularisme waarbij het onderwijs een belangrijk rol heeft te spelen in het expliciteren van de fundamentele van onze liberale democratische rechtstaat.

Eddy Borms, coördinator van het inspectiecollege deed in zijn betoog omstandig uit de doeken waarom het geven van het vak niet-confessionele zedenleer een engagement inhoudt en het dus niet zomaar vervangen kan worden door een 'neutraal' vak. Hiervoor werden zowel de rede als de beleving bij het publiek aangesproken.

NCZ morgen

Corinne Leys, lector aan de Artesis Plantyn Hogeschool Antwerpen, en Marc Van Camp, voormalig docent aan de Erasmushogeschool Brussel, schetsten de uitdagingen waar het vak NCZ voor staat.

Corinne Leys benadrukte de sterke punten van het vak en pleitte ervoor om de algemene uitgangspunten en doelstellingen van het vak te behouden. Marc Van Camp ging dieper in op de knelpunten en gaf in een bevlogen betoog aanzetten tot een blauwdruk van een vak NCZ 2.0.

Zie verder www.nczedenleer.be

Reportage

Er is eveneens een reportage gemaakt in KA Etterbeek, in de les NCZ, uitgaande van de vraag: 'Wat vinden de jongeren van het vak NCZ?' Je vindt de reportage via www.demens.nu

OPINIESTUK VAN SYLVAIN PEETERS, VOORZITTER VAN DEMENS.NU/UVV

"Niet-confessionele zedenleer is een vak met lef" (verschijnen in Knack d.d. 31 oktober)

Leerkrachten staan onder druk en zeker ook de leerkrachten NCZ. Het thema levensbeschouwelijke vakken op school is volop actueel en de vakken staan op de helling. Het is dus tijd dat het debat grondig gevoerd wordt en dat we samen tot enkele éénduidige standpunten komen.

Het spreekt voor zich dat we vanuit de georganiseerde vrijzinnigheid om diverse redenen het vak NCZ een warm hart toedragen en moreel maar ook concreet willen ondersteunen.

Geen ander vak nodig

Het vak is onze poort naar de jeugd. Het is daarenboven ons vak. Anderen hoeven ons niet te komen vertellen hoe vrijzinnig humanisme moet beleefd worden, dat doen we zelf.

En we hebben daar ook geen ander vak voor nodig.

Het vak NCZ heeft een bereik van ongeveer 110.000 leerlingen en stelt een 1.450-tal leraren te werk.

NCZ is een vak met lef, een vak waar waarden, burgerschap, verbondenheid en dialoog met andere levensbeschouwingen en met onszelf beklemtoond worden. In het vak NCZ leer je de maatschappij kritisch benaderen, maak je kennis met andere wereldgodsdiensten, wordt het historisch bewustzijn aangescherpt, leer je argumenteren... en dit alles vanuit een vrijzinnig humanistische invalshoek.

NCZ is een geëngageerd levensbeschouwelijk vak met als methode het principe van vrij onderzoek. Het is de bedoeling de klas tot een gemeenschap van onderzoek te maken. Begrippen zoals gelijkwaardigheid en waardigheid zijn essentieel. Autonomie wordt binnen het kader van de solidariteit geplaatst. Men komt niet enkel op voor zijn eigen autonomie, maar ook voor die van de andere.

Belang van waarden en verworven rechten

Leerkrachten levensbeschouwelijke vakken die voor de klas staan kennen de levensbeschouwing niet alleen, maar beleven deze ook. Wie kan immers beter uitleggen waar een levensbe-

NIEUWS

uit de vrijzinnige gemeenschap West-Vlaanderen

schouwing om draait dan iemand die ook die levensbeschouwing aanhangt? Daarom pleiten wij resoluut voor het behoud van de levensbeschouwelijke vakken, omdat zij gegeven worden door leerkrachten vanuit hun eigen wereldbeeld en met aansluitende waarden.

We leven vandaag in woelige tijden en de universele rechten van de mens, waar wij voor staan, komen meer en meer in het gedrang. Verworven rechten, waar we jaren voor gestreden hebben, worden terug in vraag gesteld. Denken we maar aan abortus en de vrouwenrechten, recht op privacy, recht op vrije meningsuiting ... of bv. aan de recente gebeurtenissen in Turkije waar onderwijsmensen, ambtenaren op massale wijze worden afgedankt, en dit op basis van wat ...? Ook de persvrijheid komt in het gedrang. Het is allemaal niet meer evident en de strijd is nog lang niet gestreden.

Interlevensbeschouwelijke competenties

Daarom is het essentieel dat levensbeschouwelijke vakken en sterke leerkrachten in het onderwijs nodig zijn. Zij kunnen van onderuit de samenleving - mede door de interlevensbeschouwelijke competenties - mee veranderen. De kinderen van vandaag zijn immers de burgers van morgen.

Wat betreft burgerschap en de oproep tot interlevensbeschouwelijke dialoog is de cursus NCZ niet aan zijn proefstuk toe. Leerkrachten NCZ werken al jaren met hun leerlingen om ze te laten opgroeien tot kritische, verdraagzame wereldburgers. Wat de interlevensbeschouwelijke dialoog betreft nam een leerkracht NCZ in West-Vlaanderen samen met zijn collega's katholieke en protestantse godsdienst in het GO! het initiatief om voor de laatstejaars van het secundair onderwijs een dag rond de verschillende levensbeschouwingen te organiseren. Dit idee werd door de inspectie NCZ meegenomen naar de collega's inspectieleden van de verschillende godsdiensten waarbij een studiedag voor alle leerkrachten levensbeschouwelijke vakken georganiseerd werd. In het onderwijs werden interlevensbeschouwelijke competenties opgesteld. Alle zendende instanties van de leerkrachten levensbeschouwelijke vakken tekenden een engagementsverklaring dat ze binnen hun respectievelijke vakken aandacht zullen besteden aan die competenties en de dialoog.

Actief pluralisme

De leerkrachten NCZ werken duidelijk vanuit een vrijzinnig humanistisch perspectief bij de begeleiding van jongeren in hun vak. Dit gebeurt steeds in een geest van actief pluralisme. Een

levensbeschouwelijk vak kan slechts gegeven worden door iemand met dezelfde levensbeschouwing. Zo niet krijgt men een verborgen curriculum. Jongeren hebben behoefte aan een geëngageerd vak waarbij ze ondersteund worden om hun eigen levensbeschouwing verder uit te diepen en aan een kritisch onderzoek te onderwerpen. Een vak 'over' levensbeschouwingen realiseert dit niet.

Velen zijn ervan overtuigd dat actief pluralisme een oplossing kan betekenen voor het beter leren samenleven. Gek genoeg wordt door de voorstanders van de afschaffing van onze levensbeschouwelijke vakken net dit actief pluralisme gebruikt om hun vertoog kracht bij te zetten. Maar het is toch andersom: actief pluralisme toont net de noodzaak aan van levensbeschouwelijke vakken.

Ware dialoog op basis van gelijkheid

Bij de interlevensbeschouwelijke dialoog binnen het officieel onderwijs wordt iedere levensbeschouwing op hetzelfde niveau geplaatst en kan men spreken van een ware dialoog op basis van gelijkheid. Het verhaal van de dialoogschool in het vrije katholieke net doet me echt de wenkbrauwen fronsen. Iedereen is welkom voor de dialoog maar de preferentiële levensbeschouwing blijft de katholieke godsdienst. Men stelt zelfs dat de katholieke identiteit op school verder moet worden uitgediept. Ben ik naïef door te denken dat naast het prachtige begrip van de dialoog ook andere minder verheven belangen een rol spelen, zoals leerlingenaantallen en het aandeel van het katholiek onderwijs op de markt van het onderwijs?

We blijven bij de les

NCZ blijft voor de vrijzinnig humanistische levensbeschouwing belangrijk en moet verder uitgebouwd worden. Een geactualiseerd vak NCZ heeft een emancipatorische kracht om jongeren kritisch te laten nadenken, te werken rond zingeving op basis van de vrijzinnig humanistische waarden. Elke kennis is tijdelijk. Een levensbeschouwing is nooit af. Als mens evolueren we continu.

Als vrijzinnig humanistische organisatie blijft deMens.nu en de vrijzinnig humanistische gemeenschap bij de les niet-confessionele zedenleer en zullen we alles doen om het vak te ondersteunen en te optimaliseren.

SYLVAIN PEETERS,
VOORZITTER DEMENS.NU

NIEUWS

uit de verenigingen CGSO Brugge

'IN BELGIUM NORMAL?!'

Het voorbije jaar werden we als samenleving geconfronteerd met heel wat vluchtelingen. Dit bracht een hoop uitdagingen met zich mee. Het Centrum voor Geboorteregeling en Seksuele Opvoeding (CGSO) kreeg plots heel wat vragen om vorming over relaties en seksualiteit te geven aan deze doelgroep. Bij de ontwikkeling van nieuwe leermiddelen werkte ze samen met een projectgroep studenten sociaal werk van Howest. De studenten stelden deze box zelf voor op 9 november laatsleden. Hieronder getuigen zij zelf over hun ervaringen tijdens het project.

Een gemotiveerde groep studenten

Cindy Ramon, die ons project leidt en werkzaam is in de organisatie CGSO, stelde dit project voor in onze hogeschool begin februari 2016. Haar presentatie sprak ons meteen aan! Het zorgde ervoor dat we zin kregen om deel te nemen aan dit project. Tijdens deze voorstelling werd duidelijk dat we iets moesten uitwerken voor vluchtelingen rond relaties en seksualiteit. Voor elk groepslid werd meteen duidelijk dat dit project veel te bieden heeft voor ons. Allereerst was de doelgroep nieuw voor ons, we wilden graag met deze doelgroep werken omdat we dit een zeer boeiende groep vinden. Er bestaan ook veel misvattingen over deze doelgroep. We beseffen dat deze doelgroep te maken krijgt met heel wat vooroordelen, discriminatie, ... Met deze vorming wilden we dus ook niet stigmatiserend te werk gaan.

Ook vormingen geven was voor de meesten onder ons een onbekend terrein. We wilden dus ervaring opdoen in iets wat voor ons toen nog niet gekend was. Het project betekende voor sommigen onder ons ook echt een uitdaging. Dit omwille van de taalbarrière, gebrek aan ervaring in dit terrein, de creativiteit die hiervoor vereist is ... Het was voor ons meteen duidelijk dat dit project ons verschillende vaardigheden zou aanleren waar we voorheen minder mee bezig waren zoals 'out of the box denken', vormingen in elkaar kunnen steken, ...

Dit project gaf ons ook veel vrijheid, we konden zelf kiezen wat we uitwerkten voor deze doelgroep. We vonden het leuk dat we zoveel richtingen op konden met dit project: werd het een spel, een vormingspakket, ... Alles lag nog open! Het sprak ons aan dat we echt onze eigen stempel op iets konden drukken.

In dit project zagen we ook een mogelijkheid om taboedoorbrekend te werken. Zeker omdat dit een actueel thema is in onze maatschappij. We wilden ergens ook bijdragen aan een betere integratie van deze mensen in België. Ons project kan hierin een kleine stap vooruit betekenen, zo begrijpt deze doelgroep misschien beter waarom de Westerling zich op een bepaalde manier gedraagt.

De reis was lang en hard

We hebben een lange weg afgelegd om te raken tot wat we nu bereikt hebben. Na de eerste vergaderingen met Cindy, hadden we nog heel wat vragen. Toen werd het nog meer duidelijk dat we zeer veel vrijheid kregen. In het begin was dit toch niet altijd simpel.

De beginfase van het project bestond vooral uit het leren kennen van de doelgroep. Hiervoor hebben we verschillende organisaties gecontacteerd met de vraag of we langs mochten komen. Doordat het overal druk was, was het moeilijk om deze mensen beter te leren kennen. Uiteindelijk hebben we het opvangcentrum van het Rodekruis te Brugge mogen bezoeken alsook het opvangcentrum te Poelkapelle. Daarnaast heeft de dienst 'Merhaba' ons ook te woord gestaan. Dankzij hen kregen we een beter zicht op 'wie zijn dat nu eigenlijk, vluchtelingen?' en wat hun noden zijn. Dit waren zeer leerrijke momenten. Dankzij het sociaal huis in Lichtervelde kwamen we in de zomervakantie ook in echt contact met de doelgroep tijdens de informele momenten die ze voorzien met vluchtelingen genaamd 'Café Tuur'.

Vanuit de samenwerking met het sociaal huis hebben we in de zomervakantie twee activiteiten georganiseerd met de mensen die in Lichtervelde gehuisvest zijn. Dit was een kookactiviteit waarbij we een typisch Belgisch gerecht klaargemaakt heb-

NIEUWS

uit de verenigingen
CGSO Brugge

ben, tijdens de bereiding hiervan konden we zo een gesprek aanknopen met de aanwezigen. Daarnaast organiseerden we ook een fietsactiviteit met stopplaatsen.

Het uiteindelijke resultaat: de 'box'

Doorheen het proces dat we doorlopen hebben, hebben we beslist om een vorming uit te werken voor deze doelgroep. Hiervoor hebben we een uitgebreid 'vormingsdocument' gemaakt.

Even later kwamen we op de idee om een 'box' te ontwikkelen. De idee die hierachter zit is omdat we een product wilden ontwikkelen voor het CGSO, als meerwaarde voor ons project. In deze box stoppen we alle methodieken waar we gebruik

van willen maken. Wie een vorming wil geven, heeft dus alle benodigdheden op die manier bij zich.

Daarnaast wilden we met deze box ook meerdere doelgroepen bereiken, niet enkel jongeren maar ook bv. volwassenen. Mits kleine aanpassingen te verrichten, kan deze box en vormingsmethodieken ook bij andere doelgroepen gebruikt worden. Informatie: www.cgsobrugge.be

REDACTIE ARTIKEL: STUDENTEN FAYE VANDROMME, JANNES DE-COCK, JOYCE VANDAMME, SARA VOLCKE, SARAH DEPOORTER EN SOFIE NAEYAERT.

EINDREDACTIE EN INLEIDING: CHRIS MESTDAGH; CGSO VZW

Voor deze vormingen aan nieuwkomers zijn we nog op zoek naar mannelijke vrijwilligers. Ben je man, heb je er geen probleem mee om over relaties en seks te praten en soms overdag tijd? Meld je dan aan bij het CGSO!

Meer info

CGSO Brugge, Centrum voor Geboorteregeling en Seksuele Opvoeding, Koningin Elisabethlaan 92, 8000 Brugge
050 33 69 70 - info@cgsobrugge.be - www.cgsobrugge.be

NIEUWS

Raymond Maeckelberghe Foundation

4DE PRIJSUITREIKING 'PRIJZEN VAN HET VRIJE DENKEN' VAN DE RAYMOND MAECKELBERGHE FOUNDATION OP ZATERDAG 22 OKTOBER 2016

De Raymond Maeckelberghe Foundation is een tiental jaar geleden opgericht ter nagedachtenis van Raymond Maeckelberghe, een notoir vrijzinnig humanist uit onze contreien die de verlichtingsideeën en de verspreiding ervan nauw aan het hart lagen. In zijn spoor wilden de stichters het vrije denken een nieuwe impuls geven in de strijd tegen vooroordelen, bijgeloof en onderdrukkende autoriteit. Als mens moeten we durven ons eigen verstand te gebruiken. Tinneke Beeckman verwoordt dit treffend in haar boek 'De verlichting uit evenwicht': "De verlichting kende aan elk individu het recht toe om zelfstandig na te denken volgens rationele begrippen en methoden, wars van elk gezagsargument, zij het politiek of religieus". Daarom werden de prijzen van de Raymond Maeckelberghe Foundation de prijzen van het vrije denken genoemd.

De Prijs voor het Vrije Denken wordt toegekend aan een persoon of een groep personen die in zijn of hun wetenschappelijk werk waakt/waken over de ethische implicaties van zijn/hun wetenschappelijk onderzoek en/of technologische ontwikke-

lingen. In 2016 werd deze prijs toegekend aan Prof. Em. Marc Van Montagu, moleculair bioloog, omwille van zijn baanbrekend werk in het genetisch onderzoek van planten en de impact ervan op de wereldwijde voedselproductie.

Paul Vandebussche, doctor in de scheikunde en ere-laboratoriumchef-niet-geneesheer, van het Pasteur Instituut in ons land die het werk van Prof Van Montagu van dichtbij heeft gevolgd sprak de laudatio uit.

Alles begon met een onderzoeksproject naar de oorzaken van kanker. Hij gebruikte hiervoor de groei van tumoren in planten als (goedkoop) modelsysteem. Bij dit onderzoek stootte hij op een systeem van genoverdracht vanuit een bacterie naar een plantencel. Zo kreeg men toegang tot een ongemeen krachtig systeem om niet alleen allerlei nuttige producten in plantencellen te laten aanmaken, maar ook om nieuwe eigenschappen aan planten te geven. De genetische manipulatie van planten was een feit geworden. Het tijdperk van de GMO's ('genetic modified organisms') was aangebroken.

In de loop van de daaropvolgende jaren werd de techniek verfijnd en werd het potentieel ervan veelvuldig aangetoond. Via deze techniek werd de groei en de resistentie van cultuurplan-

NIEUWS

Raymond Maeckelberghe Foundation

ten verbeterd, werden vaccins geproduceerd, werden menselijke antilichamen aangemaakt die gebruikt zouden worden in verschillende therapieën. Daarnaast was zijn gentransfectie techniek van onschatbare waarde in het basisonderzoek van de planten moleculaire biologie. Dit resulteerde in een tsunami van top publicaties in zoverre dat zijn laboratorium de laatste jaren uitgeroepen werd tot het meest en best productieve planten onderzoekscentrum ter wereld. Zijn werk werd door talrijke internationale organisaties en universiteiten gelauwerd. Zo was er de Japan Prize in 1998 (ook bekend als de Japanse Nobelprijs) en de Wereld Voedselprijs in 2013. Daarnaast ontving hij zes eredoctoraten aan verschillende internationale universiteiten.

Het spreekt voor zich dat een technologie met dergelijke impact in onze maatschappij ook kritisch benaderd zou worden. Er was vooral de tegenkanting van Greenpeace en andere milieuorganisaties die in de toepassingen van deze technologie een bedreiging zagen (en zien!) voor de planten en dieren biodiversiteit en daarnaast ook voor de voedselveiligheid. Prof. Van Montagu sprong in de bres en besteedde zijn meest recente levensjaren in het wetenschappelijk weerleggen van de argumenten van de GMO tegenstanders. Hij werd de verdediger van de GMO's genoemd, een 'kruisvaart' die hem vooral buiten Europa zeer veel aanzien gaf. Met zijn innovaties wil Prof. Van Montagu niet alleen een vorm van voedselzekerheid creëren voor de hele wereldbevolking, maar ook de mogelijkheid bieden om minder intensief en vervuilend aan landbouw te doen. Naast zijn wetenschappelijke werk is zijn leven gekenmerkt door zijn streven naar de bevrijding en ontvoogding van de mens gedragen door de grote idealen van de Verlichting, nl vrijheid, gelijkheid en broederlijkheid. En dat doet hij tot op de dag van vandaag nog steeds van op de eerste rij op de barricaden.

Zijn links, progressief, vrijzinnig humanistisch engagement is sinds zijn studententijd fundamenteel onveranderd gebleven en in deze zin moet men zijn verheffing in de adelstand begrijpen.

De Prijs van de Vrijzinnige Actie wordt toegekend aan een persoon of een organisatie die zich inzet om de humanistische waarden verrat in het verlichtingsdenken uit te dragen.

Deze prijs werd in 2016 toegekend aan LEIF West-Vlaanderen, het West-Vlaams steunpunt van LEIF omwille van hun bijdrage bij de West-Vlaamse gemeenschap tot de erken-

ning van de autonomie en het zelfbeschikkingsrecht van de patiënt in het kader van levenseindezorg en tegen de betutteling.

Tijdens zijn laudatio legde Prof. Wim Distelmans, oncoloog, hoogleraar aan de Vrije Universiteit Brussel, voorvechter voor de erkenning van palliatieve zorg en het recht voor euthanasie en stichter van het LevensEinde InformatieForum, de nadruk op het belang van de verspreiding van de visie en werking van LEIF naar de provincies waarbij West-Vlaanderen het voortouw heeft genomen. Intussen zijn ook in Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Limburg gelijkaardige initiatieven genomen. LEIF werd gesticht als een open initiatief van mensen en verenigingen die streven naar een waardig levenseinde voor iedereen, waarbij respect voor de wil van de patiënt voorop staat. Het werd begin 2003 opgericht naar aanleiding van de wetten inzake patiëntenrechten, palliatieve zorg en euthanasie, die in 2002 van kracht werden. Het was de bedoeling om zorgverleners vertrouwd te maken met de inhoud van deze wetten. Nu bijna 15 jaar na datum is er nog heel veel onwetendheid, ook bij de bevolking. Daarom is het initiatief van LEIF West-Vlaanderen zo belangrijk. Door de bevolking te informeren maak je hen mondiger, draag je bij aan hun autonomie en leer je hen gebruik te maken van hun zelfbeschikkingsrecht.

De werking van LEIF West-Vlaanderen is een voorbeeld van de inzet hoe de humanistische waarden verrat in het verlichtingsdenken uit te dragen. LEIF West-Vlaanderen heeft de Prijs van de Vrijzinnige Actie dan ook verdiend.

De prijsuitreiking in de gotische zaal van het Brugse stadhuis werd afgesloten met een talrijk bijgewoonde receptie en feestmaal in de Crowne Plaza.

"Ik dank iedereen in naam van de Raymond Maeckelberghe Foundation voor jullie aanwezigheid. We hebben deze erg op prijs gesteld. Ik dank alle bestuursleden voor hun medewerking aan het welslagen van dit evenement."

LUC PROOT
VOORZITTER RMF

BOEKBESPREKING

GUILLAUME VAN DER STIGHELEN

Samen door één deur

Hoe wij, kinderen van de Verlichting, onze samenleving moeten beschermen.

De auteur, Guillaume Van der Stighelen, was destijds mede-oprichter van het succesvolle reclamebureau Duval Guillaume. Thans, in deze publicatie, treedt hij naar voor als 'noem mij niet (als) katholiek, noch christen, geen moslim noch jood of boeddhist en zelfs geen atheïst'.

Alle mensen streven naar vreugde, vriendschap, gezondheid en voorspoed, zo stelt hij, maar ze zijn het niet met elkaar eens over de invulling ervan.

Onze samenleving wordt steeds ingewikkelder en het is noodzakelijk goede afspraken te maken, regels vast te leggen. Regels opgesteld door de mensen onder elkaar, met wederzijds respect af te spreken. Niet opgelegd in naam van iets 'boven-natuurlijks' of opgedrongen door een of andere heerser; iedere mening heeft recht op bestaan. Men moet over uiteenlopende meningen kunnen van gedachten wisselen en vooral luisteren naar de argumenten van de anderen. Alleen zodoende kan men bijleren en echte intelligentie bestaat erin dat men de redenering van anderen kan volgen.

Dit betekent echter helemaal niet dat men klakkeloos gedachten overneemt. Neen, in de discussie dient men telkens zijn mening te uiten en te verdedigen op basis van stevig onderbouwde argumenten.

In zijn boek schetst Guillaume Van der Stighelen de overgang van een tijdperk waarin de geopenbaarde waarheid en de door het gezag opgelegde gedachten voor iedereen golden.

De Verlichting (hij gebruikt opzettelijk de hoofdletter V) heeft hierin verandering gebracht en de mogelijkheid geschapen voor een seculiere samenleving.

Hij gaat uitgebreid in op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en besteedt veel aandacht aan de sinds 31 maart 2016 geldende 'nieuwkomersverklaring' als bewijs van de intentie tot daadwerkelijke inburgering. Beide teksten bevinden zich in bijlage.

Opmerkelijk is ook de op 21 maart 2014 ondertekende 'Verklaring van de Vlaamse Overheid en de levensbeschouwingen' namens de Vlaamse overheid en in ons land erkende eredienssten enerzijds en de 'niet-confessionele levensbeschouwing' anderzijds.

Een leerrijk en aangenaam om lezen boek dat ... tot nadenken stemt.

Een aanrader voor elke vrijzinnig humanist, in het bijzonder de leerkrachten NCZ.

MARC MORTIER

VOORZITTER UPV WESTKUST

Guillaume Van der Stighelen

Samen door één deur

Hoe wij, kinderen van de Verlichting, onze samenleving moeten beschermen.

Uitgeverij Lannoo | 141 p. | D/2016/45/426
ISBN 978 94 014 34805

Hujo - Humanistische Jongeren VZW presenteert
in samenwerking met de huis van de Mens en de Mens.nu

DIGIMORES DEBATWEDSTRIJD

2017

WAT?
WIE?
WAAROM?

In duo wordt gedebatteerd over brandend actuele stellingen
Derde graad secundair onderwijs ASO, BSO, KSO & TSO
Omdat de mening van jongeren telt!

DOE MEE AAN DE PROVINCIALE VOORRONDES!

LIMBURG
Zaterdag 4 februari 2017 - Vrijzinnig Ontmoetings Centrum
A.Rodenbachstraat 18, 3500 Hasselt

OOST - VLAANDEREN
Zaterdag 18 februari - Geuzenhuis
Kantienberg 9, 9000 Gent

BRUSSEL
Woensdag 22 februari, 13u00 - het huis van de Mens Brussel
Sainctelettesquare 17, 1000 Brussel

WEST - VLAANDEREN
Woensdag 8 maart - VC Mozaïek
Overleiestraat 15A, 8500 Kortrijk

VLAAMS - BRABANT
Woensdag 8 maart - VOC R. Moucheron
Frans Geldersstraat 21, 1800 Vilvoorde

ANTWERPEN
Woensdag 15 februari
AP Hogeschool Antwerpen

FINALE:

Zaterdag 18 maart - Zaal De Schelp Vlaams Parlement
Leuvenseweg 86, 1000 Brussel

Inschrijven via WWW.DEBATWEDSTRIJD.BE

WIN
MOOIE
PRIJZEN!

DEBAT-
WEDSTRIJD
VOOR
VRIJ-ZINNIGE
JONGEREN

www.vrijzinnigbrugge.be

De Vrijzinnige telefoongids

www.facebook.com/groups/VCDeSleutelbrug

VC BRUGGE de Sleutelbrug

Vrijzinnig Huis | Beenhouwersstraat 1-3 | 8000 Brugge
William Pharasyn | voorzitter
E info@vrijzinnigbrugge.be | T 0495 71 36 27

HUISVANDEMENS

Jeruzalemstraat 51 | 8000 Brugge
E brugge@deMens.nu | T 050 33 59 75

MORELE BIJSTAND

Coördinatie Stuurgroep Morele Bijstand: huisvandeMens
Ziekenhuizen | woon- en zorgcentra

- Campussen Sint-Jan | SFX en de Palliatieve zorgeneheid 'De Vlinder' | T 050 45 27 95
E morele.consulenten@azsintjan.be
Evelyne Jiroflée en Marieke Denolf
- Campus SFX en de Palliatieve Zorgeneheid 'De Vlinder'
T 050 45 16 85
- WZC De Vliedberg en Van Zuylen | T 0471 55 09 85
E morele.consulenten@azsintjan.be | Chantal Wittebolle
- WZC Minnewater | Het Hallenhuis | Ten Boomgaard
Sint-Clara | Zeven Torentjes | Ter Potterie
T 0478 52 28 67
E nicolas.vermoortele@ocmw-brugge.be
Nicolas Vermoortele

PLEEGZORG WEST-VLAANDEREN

Vrijzinnige Dienst voor Pleegzorg
Ruddershove 4 | 8000 Brugge | T 050 32 72 70
Antenne Kortrijk | T 056 22 52 85 | info@pleegzorgvwl.be

HVV BRUGGE 2 | Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging
T 050 37 55 34 | E eliro@telenet.be

HVV BRUGGE 3 | T 050 35 10 86

JAARPLANNING DEADLINES

RESPECTEER DEZE DEADLINES
VOOR HET TOESTUREN VAN GEGEVENS

Editie april-mei-juni 2017
vrijdag 24 februari

Editie juli-augustus-
september 2017
vrijdag 26 mei

HVV - OVM BRUGGE

 Oudervereniging voor de Moraal

E info@ovmbrugge.be
www.ovmbrugge.be

WF WILLEMSFONDS

 Brugge en Brugs Ommeland

T 0477 59 17 94 | E katrien.dotselaere@telenet.be
www.willemsfondsbrugge.be

AVF VERMEYLENFONDS

 Brugge

T 050 35 94 39 | E j.ducazu@scarlet.be

STICHTING VOOR MORELE BIJSTAND AAN GEVANGENEN

 | T 0494 05 34 81

SOS NUCHTERHEID | T 0477 37 38 65

UPV BRUGGE

Uitstraling Permanente Vorming VUB | T 0475 61 77 24

CGSO BRUGGE

centrum voor geboorteregeling en seksuele opvoeding
Koningin Elisabethlaan 92 | 8000 Brugge
T 050 33 69 70 | E info@cgsobrugge.be
www.cgsobrugge.be

LEIF WEST-VLAANDEREN

Levensende Informatieforum
Koningin Elisabethlaan 92 | 8000 Brugge
T 050 34 07 36 | E leif@levenshuis.be
www.levenshuis.be

BUC BRUGS UNIVERSITAIR CENTRUM

E upv@vub.ac.be | T 02 614 82 20
www.vub.ac.be/UPV

VRIENDEN VAN HET GO! BRUGGE

T 059 50 41 81 | E vriendengo@gmail.com
www.vriendengo.be